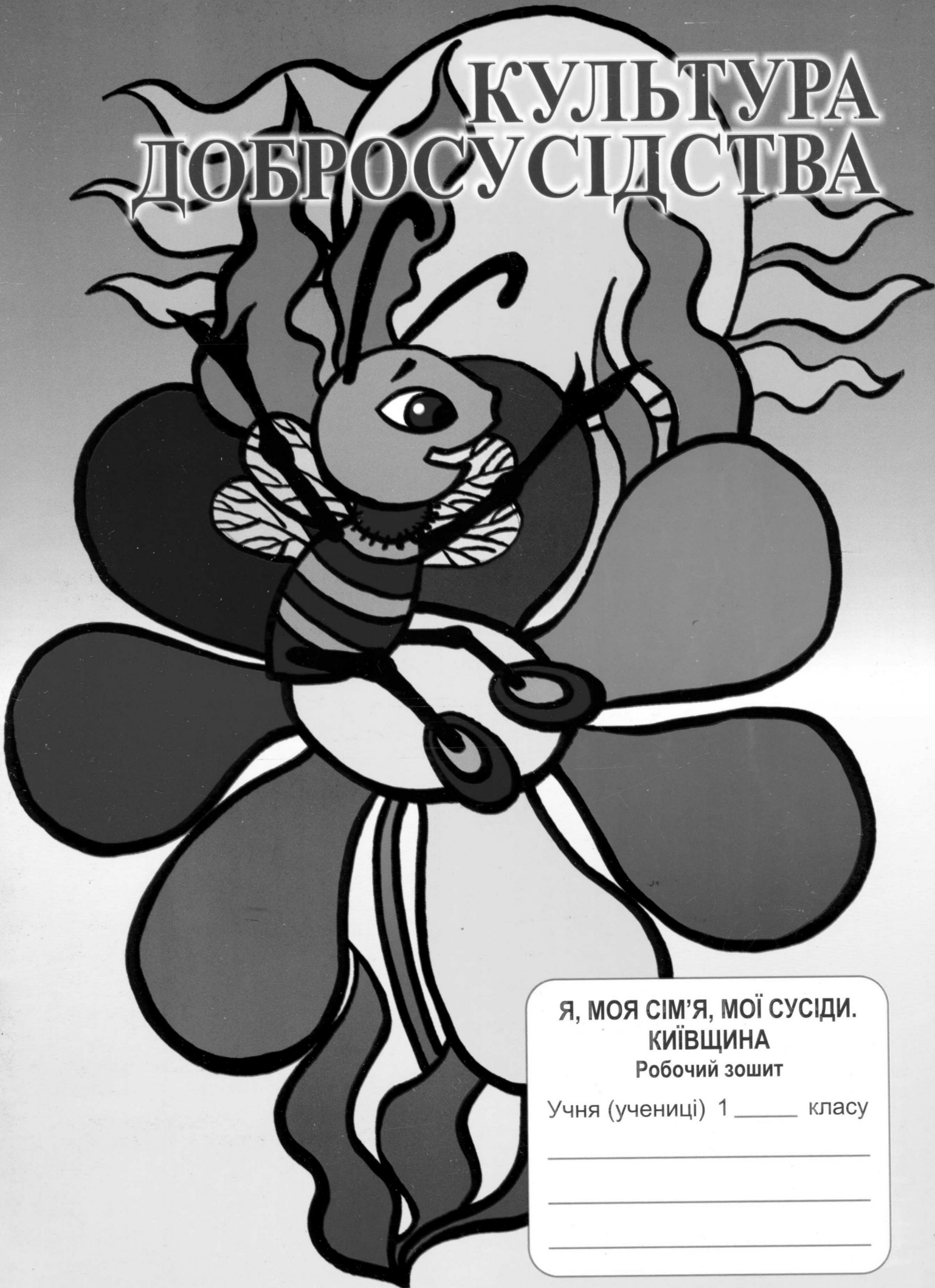

КУЛЬТУРА ДОБРОСУСІДСТВА

Я, МОЯ СІМ'Я, МОЇ СУСІДИ.
КИЇВЩИНА
Робочий зошит

Учня (учениці) 1 _____ класу

УДК 39:323.11](477-25+477.41):37.017/0.18
ББК 74.200.50 (4Укр-4Киї)
К-90

Робочий зошит для 1-го класу до програми «Я, моя сім'я, мої сусіди» інтегрованого спецкурсу виховної спрямованості «Культура добросусідства» був розроблений у 2007–2009 рр. і адаптований до використання у м. Києві і Київській області у 2015 р. в рамках проекту «Міжкультурна освіта в Україні. Фаза V» Інформаційно-дослідного центру «Інтеграція та розвиток» за фінансової підтримки Верховного комісара ОБСЄ у справах національних меншин та Уряду Швейцарії.

Робочий зошит створений відповідно до оновленої програми 1-го класу спецкурсу «Культура добросусідства» (схвалена до використання в навчальних закладах України, лист ДНУ «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» Міністерства освіти і науки України №14.1/12-Г-436 від 30.07.2013 р.) й схвалений до використання в навчальних закладах України (лист ДНУ «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» Міністерства освіти і науки України №14.1/12-Г-534 від 02.04.2014 р.)

Авторський колектив:

Араджионі Маргарита Анатоліївна, кандидат історичних наук, провідний науковий співробітник Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України;

Боярчук Ольга Іллівна, завідувач навчально-методичного кабінету виховної роботи та позашкільної освіти КНЗКОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»;

Кравчук Лариса Володимирівна, завідувач науково-методичного центру дошкільної та початкової освіти Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка;

Микитюк Людмила Володимирівна, методист навчально-методичного кабінету виховної роботи та позашкільної освіти КНЗКОР «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів».

Особлива подяка за надані матеріали і консультації:

К. В. Алмазниковій, С. С. Араджионі, І. В. Бруновій-Калисецькій, В. М. Гудимі, С. І. Данилову, Р. І. Євтушенку, Т. М. Захаровій, В. О. Кіктенку, Ю. Г. Кононенку, О. В. Кочерзі, Л. Ф. Кравцовій, В. В. Михайловій, Л. В. Наумовій, В. І. Неупокоевій, Л. В. Огурцовій, Н. Ю. Опенко, О. В. Поляковій, Т. В. Савченко, Г. Слюсар, О. К. Смирнову, Н. В. Захаровій, Е. Ш. Сулеймановій, О. Г. Тимохіній, Н. А. Умерову, С. В. Ягуповій.

Рецензенти:

Белаш Ірина Василівна, учитель-методист, керівник МО вчителів початкової школи Печерської гімназії №75 Печерського району міста Києва;

Горпенко Людмила Миколаївна, кандидат педагогічних наук, методист з початкового навчання НМЦ управління освіти Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації.

К-90 **Культура добросусідства «Я, моя сім'я, мої сусіди»:** робочий зошит для 1-го класу загальноосвітніх шкіл м. Києва й Київської області / [автори-укладачі: М. А. Араджионі, О. І. Боярчук, Л. В. Кравчук, Л. В. Микитюк]. – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ТОВ «Контекст Україна», 2016. – 80 + IV с.: іл. – англ., білорус., кримськотатар., рос., укр.

ISBN 978-966-2246-81-0

Робочий зошит створений відповідно до програми «Я, моя сім'я, мої сусіди» спеціального курсу «Культура добросусідства». Він призначений для ознайомлення школярів та їхніх батьків із рідним краєм, ментальними, мовними, релігійними, етнокультурними особливостями людей, які мешкають на Київщині, для проведення системної виховної роботи, розвитку громадянської освіти, формування соціальних компетентностей, навичок конструктивної комунікації й успішної взаємодії у колективі. Зошит може бути використаний також як методичний посібник і хрестоматія для організації роботи учнів початкової школи на уроці, під час виховних годин, у гуртках і вдома.

ББК 74.200.50 (4Укр-4Киї)

© Араджионі М. А., Кравчук Л. В., укладання, 2016
© ІДЦ «Інтеграція та розвиток», макет, 2016

ISBN 978-966-2246-81-0

ВІТАЮ ТЕБЕ!

Мене звати Меліса. Я весела й допитлива бджілка. Вітаю, ти – першокласник (-ця), а це означає, що Світ Знань відкритий для тебе! Я рада, що можу познайомитися з тобою й розповісти про себе. Перегорнувши цю сторінку зошита, ти розпочнеш захопливу подорож, у якій я буду тобі вірною супутницею й помічницею. Я розповім тобі про Україну – країну, в якій ми живемо, а також про чарівні її куточки – Київську область і місто Київ. Ти дізнаєшся про те, що головне багатство кожної держави – це люди і, хоча вони можуть відрізнятись одне від одного, мати свої звичаї, співати пісні різними мовами, всі мріють про одне – про мир і щастя.

Київщина – наш спільний дім. Це дивовижний, чарівний і гостинний край! Ми разом із тобою будемо багато подорожувати. Я познайомлю тебе з чудовими людьми, які уславили наш край, допоможу ближче дізнатися про тих, хто поруч з тобою, розкрию важливі таємниці: як робити вчинки, гідні людини, як можна навчитися товаришувати й бути добрими сусідами. Адже саме від цього буде залежати, якою людиною ти виростеш, чи будуть у тебе друзі. Щоб допомогти тобі навчитися всього того, що вмю сама, я придумала для тебе різні цікаві завдання і вправи. Поруч із ними ти побачиш спеціальну позначку, яка допоможе тобі зрозуміти, що треба зробити.

виріж,
наклей

напиши,
закінчи
речення

розкажи,
поміркуй
уголос

з'єднай,
обери,
знайди

поміркуй,
дізнайся, склади,
відгадай

словничок

намалюй,
розмалюй,
домалюй

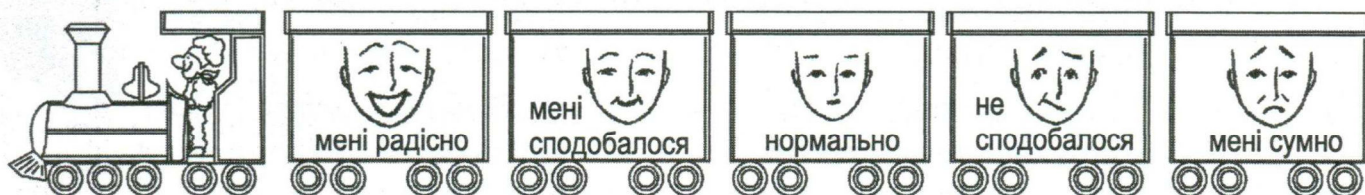

прочитай,
запам'ятай

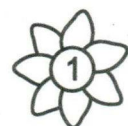

це цікаво,
поради бджілки

Мені дуже хочеться дізнатися, чи сподобалися тобі наші зустрічі, тому в кінці кожної з них я попрошу тебе обрати таку маску, яка найбільше відповідає твоєму настрою. Виділи її та розмалюй.

Будь уважним/уважною – і в тебе все вийде!

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Баштенко Т. Мій родовід [Електронний ресурс] / Т. Баштенко // Моя Батьківщина: Україна очима дітей. – Режим доступу: http://www.ukraine.pedagog.org.ua/databank/item_949.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. й голов. ред. В. Т. Бусел]. – Київ: Ірпінь: Перун, 2009. – 1736 с.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lingvo.ua/ru/Search/uk-uk?searchMode=Interpretations&fromSlovyuk=1>.
4. Верховень В. Кольорові міста [Електронний ресурс] / В. Верховень // Пізнайко. – Режим доступу: <http://posnayko.com.ua/reader/knizhnaya-polka/stihotvoreniya-ob-ukraine/kolyorovi-mista-589.html>.
5. Вірші про літо [Електронний ресурс] // Дошкольенок. – Режим доступу: <http://doshkolenok.kiev.ua/skazki-legendy/437-virshi-pro-lito.html>.
6. Генератор кросвордів [Електронний ресурс] // Конструктор кросвордів. – Режим доступу: <http://onlinetestpad.com/ua-ua/Main/CrosswordGenerator.aspx>.
7. Генератор ребусів [Електронний ресурс] // Ребуси українською. – Режим доступу: <http://rebus1.com/ua/index.php?item=guestbook>.
8. Дитячі загадки про все на світі [Електронний ресурс] // Мама-тато. – Режим доступу: <http://www.mama-tato.com.ua/article/a-438.html>.
9. Золотий колосок [Текст]: збірка фольклорних і літературних творів для роботи із дітьми у дошкільних закладах / упор. Н. Я. Дзюбишина-Мельник. – Київ: Освіта, 1994. – 623 с.
10. Ковальчук Н. О. Усі уроки літературного читання. 2 клас / Н. О. Ковальчук, Л. І. Настенко, А. О. Рудакова. – Харків: Основа, 2013. – 367 с.
11. Котигорошко [Електронний ресурс] // Казки про Вашу дитину. – Режим доступу: <http://moiskazki.com/tales/narodnye-skazki/ukrainskie/170-kotigoroshko.html>.
12. Красоткіна Н. Свято рідної мови [Електронний ресурс] / Н. Красоткіна. – Режим доступу: <http://krasotkina.com/conte>.
13. Культура добрососедства «Я, моя семья, мои соседи»: рабочая тетрадь для 1-го класса общеобразовательных школ Автономной Республики Крым / [авторы-сост.: М. А. Араджиони, Л. Ф. Кравцова, Э. В. Алмазникова, Н. Ю. Опенко]. – Симферополь: Антика, 2007. – 80 с. + IV с. ил.
14. Мельников В. Вірші, проза, аналітика, огляди [Електронний ресурс] / В. Мельников // Поетичні майстерні. – Режим доступу: <http://maysterni.com/user.php?id=2934&t=1&rub=749&sf=1>.
15. Мій краю рідний: збірник художніх творів про природу. – Київ: Радянська школа, 1986. – 186 с.
16. Ниточка: гра [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: <http://uk.wikipedia.org>.
17. Орлов В. Чарівна парасолька [Текст] / В. Орлова; пер. з рос. О. Г. Тимохіної. – Донецьк: Стакер, 1998. – 320 с.
18. Орлов В. 300 забавок, віршів, головоломок [Текст] / В. Орлова; пер. з рос. О. Г. Тимохіної. – Донецьк: Стакер, 1999. – 320 с.
19. Поетика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poetyka.uazone.net>.
20. Пословицы и поговорки народов мира / [сост. М. П. Филиппенко.] – Москва: АСТ. Хранитель; СПб.: Сова, 2008. – 381 с.
21. Пригара М. А. Т. 1: вірші та казки [Текст] / М. А. Пригара; худож. С. Караффи-Корбут. – Київ: Веселка, 1978. – 175 с.
22. Происхождение фамилии Киян [Електронний ресурс] // Территория родственников. – Режим доступу: <http://arg.familyspace.ru/catalog/Kiyan>.
23. Рибальченко І. М. Взаємодія з батьками / І. М. Рибальченко. – Харків: «Основа», 2007. – 208 с.
24. Рибальченко І. М. Супутник класного керівника. 1–4 класи / І. М. Рибальченко – Х.: Вид. група «Основа»: Тріада+, 2007. – 176 с.
25. Скарбниця народної мудрості / [упоряд. Т. М. Панасенко]. – Харків: Фолио, 2009. – 286 с.
26. Традиційні страви [Електронний ресурс] // Українські традиції. – Режим доступу: <http://traditions.org.ua/kukhnia/tradytsiini-stravy/113-borshch>.
27. Турчина Ю. Загадки та лічилки [Електронний ресурс] / Ю. Турчинова // Світ дитини. – Режим доступу: <http://www.abetka-logopedka.org/zagadki.htm>.
28. Україно, мене моя! Словідь: поезії, писанки ... [Текст]: збірник / упоряд., приміт. О. Є. Шевченка; передм. Я. П. Гояна, мал. та післямова Е. В. Біняшевського. – Київ: Веселка, 1993. – 327 с.
29. Український декламатор [Текст]: збірка віршів для української молоді / упоряд. Н. Зінкевич, О. Зінкевич. – Київ: Смолоскип, 2006. – 400 с.
30. Український слово спів [Текст]: посібник-хрестоматія / упоряд.: О. П. Долинна, О. В. Низковська, В. І. Осадча [та ін.]. – Київ: АВДІ, 2007. – 376 с.
31. Умеров Н. Золота осінь [Текст]: вірші і казки / Н. Умеров пер. укр. мовою Д. Кононенка й О. Тимохіної. – Симферополь: Кримнавчдержпедвидав, 2006. – 128 с.
32. Умеров Н. Моя Батьківщино. [Текст]: вірші / Н. Умерова; переклад українською мовою О. Г. Тимохіної. – Симферополь: ДЮЛЯ, 2002. – 128 с.
33. Я – Київщини гордість і надія! / [ред. кол.: Т. Л. Подашевська та ін.]. – Біла Церква: КОІПОПК, 2011. – 136 с.
34. 500 українських народних пісень [Текст] / упор.: Л. С. Моїсеєнкова, П. М. Марциновський. – Симферополь: Бізнес-Інформ, 2005. – 480 с.

Навчальний посібник

Культура добросусідства: Я моя сім'я, мої сусіди. Київщина

Робочий зошит

1 клас (українською мовою)

Автори-укладачі видання: М. А. Араджионі, О. І. Боярчук, Л. В. Кравчук, Л. В. Микитюк.
Художники: С. М. Землянікіна, І. С. Зіновкіна, П. М. Кучеренко, М. П. Михалюк, І. А. Наумова,
В. Ф. Скорупська, Г. В. Майорова, В. Я. Шиллер. Дизайн: М. Г. Козлова.
Редактори: М. А. Араджионі, В. Т. Бєкірова, О. І. Боярчук, Л. В. Кравчук, Л. В. Микитюк.

Коректор: Н. М. Овчарук.

Підписано до друку: 29.07.2016 р. Формат: 60x84^{1/8}. Папір офсетний.

Друк офсетний. Гарнітура Arial. Ум. друк. арк. 9,76. Наклад: 1500 прим. Зам. №

Видавництво ТОВ «Контекст Україна»

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4964 від 20.08.2015 р.

08200, Київська обл., м. Ірпінь, вул. Паризької комуни, 3.

Надруковано в друкарні ФОП Ніколаєнко

08292, Київська обл., м. Буча, вул. Склозаводська, 4.